

Eduardas Jonušas

Tapybos paroda „Vaizdai ir mintys“

Eduardas Jonušas (1932 –2014) gimė Pikelių kaime (Mažeikių r.), pokario metais išgyveno nelengvą jaunystės laikotarpį. Nebaigęs mokslų (Klaipėdoje vakarinė ir muzikos mokykla) buvo paimtas į kariuomenę, tarnavo Tolimuosiuose Rytuose. Ten apkaltintas antisovietine veikla ir nuteistas 25 metams kalėjimo. Lageryje pradėjo piešti. Reabilituotas grįžo į Klaipėdą, kurioje ir surengė pirmą personalinę parodą. Įstojo į Liaudies meno draugijos Žemaitijos skyrių. Per keletą metų surengė 15 personalinių tapybos darbų parodų.

Galima sakyti, kad menininkas buvo Kuršių nerijos kūrybinė dvasia ir šio krašto paveldo sergėtojas bei gaivintojas. Nuo 1966 m. pasišventė Kuršių nerijai: surinko ir atkūrė kuršių krikštus, parengė Nidos etnografinių kapinių restauravimo projektą, nutapė paveikslų ciklą „Ižymūs Mažosios Lietuvos žmonės“. Iš Klaipėdos persikėlęs į Nidą, greta tapybos ėmėsi medžio skulptūros ir metalo darbų. Iškilus E. Jonušo kūrinys – paminklas prof. Liudvikui M. Rėzai (kopose netoli Pervalkos), įspūdingi menininko kūriniai - metalo pano „Pašto karieta“, puošiantis Nidos pašta, medžio bareljefų pano „Darbas“ Neringos savivaldybėje... 1972- 1982 m. E. Jonušas sukūrė seriją tapybos darbų „Penktasis planetos ciklas“, kurių dalis iki balandžio 11 d. bus eksponuojama Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos galerijoje.

Knygoje „Eduardas Jonušas: vaizdai ir mintys“, kurią parengė Aldona Žemaitytė-Petrauskienė (knygos dailininkas Rokas Gelažius, išleido „Eglės“ leidykla Klaipėdoje) apie Eduardą rašo jo artimieji, bičiuliai, jo talento gerbėjai ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Čia taip pat spausdinamos ištraukos iš prieš dešimt metų išleistos E. Jonušo knygos „Likimo sąstuose“. Knyga gausiai iliustruota Eduardo Jonušo tapybos, skulptūros, metalo darbais, taip pat nuotraukomis, kuriose užfiksuota Eduardo, jo šeimos ir bičiulių bendravimo momentai, jo nuveiktų darbų Neringai pėdsakai.